

آینده‌نگری برقی

علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو می‌گوید: صرفه‌جویی ۱۰ هزار مگاواتی در برنامه‌های مدیریت مصرف برای تابستان ۱۴۰۲ در دستور کار قرار گرفته است. او اعلام کرد: سیاست حاکم بر صنعت برق در جهت رفع ناترازی برق در آبخش تقسیم‌بندی شده که بخش اول اجرای طرح‌های توسعه صنعت برق است و ارتقا نیروگاه‌های موجود برای استفاده حداکثری از ظرفیت تولید و طرح‌های توسعه‌ای در نیروگاه‌های حرارتی و برقیایی و تجدیدپذیر از سیاست‌هایی است که دنبال می‌شود. او تأکید کرد: در بخش دوم موضوع مدیریت مصرف برای افزایش راندمان و افزایش بهره‌وری صنعت برق دنبال می‌شود و برای تحقق مدیریت مصرف می‌بایست از آخرین فناوری‌ها و افزارهای روزآمد بهره‌گیری.

واقعیتی که سکاندار وزارت نیرو به آن اشاره می‌کند، ناظر بر یک حقیقت در مدیریت و عرضه صرف انرژی است. بدیهی است رفع ناترازی بین عرضه و تقاضا تنها با تکیه بر طرح‌های توسعه و افزایش ظرفیت‌های جدید ممکن و پایدار نخواهد بود. از سوی دیگر تلاش بر مدیریت مصرف تنها براساس وعده‌ها و شعارها و توصیه‌ها هم چندان نمی‌تواند مطمئن باشد و افزون مصرف برق، لازم است که راه برای استفاده از فناوری‌های نوین با هدف کنترل مصرف هموار شود. بی‌تردید آینده صنعت برق، با بازی بازیگران عرضه مدیریت مصرف رقم خواهد خورد و از این جهت انتظار می‌رود وزارت نیرو و شخص وزیر از شرکت‌ها و افراد دارای ایده و برنامه برای کنترل مصرف برق در تمامی زنجیره از تولید تا توزیع و مصرف به‌معنای واقعی کلمه حمایت کند. حتی اگر این حمایت‌ها مشروط به اصلاح قوانین و مقررات باشد هم، ضرورت ملی ایجاب می‌کند تا موانع قانونی برداشته شود تا راه برای محقق شدن برنامه‌ها و ایده‌های خلاقانه هموار تر شود. تردید نکنیم که روند کنونی تولید، توزیع مصرف برق قابل دفاع نیست و راه همان است که دنیا در پیش گرفته است.

نقد خبر

وعده‌های آرمانی

خبر: محمدهادی زاهدی وفا، وزیر پیشنهادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برنامه‌های خود را اعلام کرد. تدوین مدل جامع حقوق و دستمزد با شاخص‌های اسلامی - ایرانی، ایجاد شورای‌های حقوق و دستمزد استانی و تعیین حقوق و دستمزد محلی براساس مدل جامع، بازنگry و هوشمندسازی طرح طبقه‌بندی مشاغل، توسعه تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در سطوح ملی و محلی، بهبود و اصلاح نظام رسیدگی به دعای کار و تقویت نظارت بر عملکرد مراجع حل اختلاف کار و... از جمله برنامه‌های او فقط در حوزه مقاومت کار است.

نقد: از قدیم می‌گفته‌اند: «سنگ بزرگ نشانه زدن است»، این مهم در بررسی تاریخچه برنامه‌های ارائه شده وزرای پیشنهادی وزارتخانه تعاون و کار و رفاه اجتماعی نیز آشکارا به چشم می‌آید. پیش از زاهدی وفا، چهره‌های شاخصی با شعارهای حذف فساد، هوشمندسازی، شایسته‌سالاری، کارآمدسازی، اشتغال آفرینی، اصلاح قانون کار، اصلاح نظام دستمزد، تقای بهره‌وری نیروی کار و وضعیت درآمدی کارگران وارد صحن مجلس شدند و بعد از گرفتن رای اعتماد آن چیزی را که در برنامه‌هایشان بود، اجرائی نکردند. اکنون نیز، با نگاهی به تجربه وزرای قبلی و البته با توجه به وضعیت حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی، انتظاری برای معجزه از سوی وزیر پیشنهادی وجود ندارد و اگر امور تا حدودی بهتر از قبل اندر شود، جامعه ذنبقاع و افکار عمومی به او نمره قبولی خواهد داد. وقتی بیش از عمده از سال می‌گذرد و هنوز کارگران، تکلیف حق مسکن مصوب خود را نمی‌دانند و سرپرست این وزارتخانه در چندین ماه حضور خود نتوانسته این مشکل کوچک را حل کند، سوال این است که چه میزان می‌توان به محقق شدن فهرست بلندبالی برنامه‌های آرمانی او امیدوار بود.

اقتصاد

خطر کمبود در فصل سرما جدی است

اتلاف گاز در طبقات بالا

انرژی

تابستان امسال بدون قطعی برق به پایان رسید و حالا در فاصله ۷۰ روزه مانده تا فصل سرما، خطر کمبود گاز در ایران جدی است و یکی از گزینه‌های جدی، احتمال افزایش قیمت بهای گاز مصرفی بیش از ۷۲۵ هزار مشترک است. پیشنهاد اصلاح قیمت گاز پر مصرف‌ها را وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی داده و می‌گوید: در صورت قطع گاز صنایع در زمستان، اقتصاد ایران آسیب می‌بیند.

در تازه‌ترین اظهار نظر، مجید چگینی، مدیر عامل شرکت ملی گاز ایران گفته است گازسانی به واحدهای صنعتی عمده کشور از جمله فولاد، سیمان و پتروشیمی در شامه نخست امسال نسبت به‌مدت مشابه پارسال، ۱۳ درصد افزایش یافته است. اما محمدرضا جولایی، مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران از مصرف بیش از ۱۰۹ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی در کشور در نیمه نخست امسال خبر داد و اعلام کرد: صادرات گاز ایران در این بازه زمانی نسبت به‌مدت مشابه پارسال ۲۲ درصد افزایش یافته است. او از آمادگی صنعت گاز برای تأمین پایدار گاز در زمستان امسال خبر داد و تأکید کرد: تمهیداتی شرکت ملی گاز ایران در بخش تولید، انتقال و توزیع گاز از ماه‌های پیش برای زمستان امسال مطلوب پیش رفته و امید است امسال هم مشکلی در تأمین گاز به‌ویژه در بخش خانگی به‌وجود نیاید.

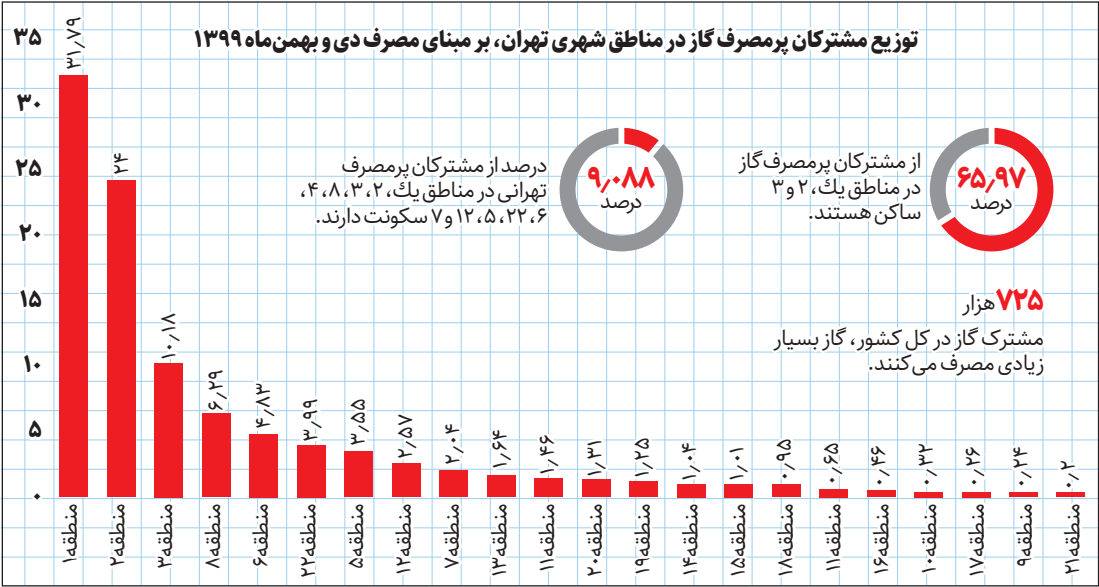
پیشنهاد گازی وزارت کار

با این حال گذشت زمان و اوج گیری مصرف ممکن است معادله را تغییر دهد و در این میان دفتر مطالعات رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گزارشی با بررسی الگوی رفاهی مشترکان گاز طبیعی در بخش خانگی، خواستار افزایش قیمت مشترکان پر مصرف با سطح درآمد بالا شد و اعلام کرد: داده‌های آماری از وضع مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی طی زمستان سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که مشترکان پر مصرف در ۸ تا ۱۲ درصد از اقلیت قرار دارند که کمتر از ۳ درصد از مشترکان گاز خانگی را شامل می‌شوند.

به گزارش همشهری، دفتر مطالعات رفاه اجتماعی تأکید می‌کند: عمده مردم، یعنی ۶۴ درصد از مشترکان، کم مصرف بوده و در پله‌های یک تا ۳ مصرف جای دارند و افزون بر اینکه در تهران، به‌عنوان پر جمعیت‌ترین شهر ایران، عمده پر مصرفین از اقلشار مرفه جامعه محسوب شده و در مناطق مرفه سکونت دارند و الگوی کلی مصرف گاز طبیعی در این مناطق به شکل قابل توجهی پر مصرف‌تر از سایر مناطق غیر مرفه است.

دفتر مطالعات رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه با اشاره به اینکه بالا بودن مصرف در مناطق مرفه علت‌های متفاوتی می‌تواند داشته باشد، می‌افزاید: از جمله اساسی‌ترین دلیل مصرف بالای مشترکان مرفه جامعه باید به مترز بالای زیربنای گرم‌شونده، استفاده از استخر گرم، سونا، جکوزی، شومینه، بالکن‌های گرم و همچنین استفاده از لوازم یخ‌تیز و نامتعارف و زینتی مثل شعله‌ها و مشعل‌ها و امثال آن اشاره کرد که این گزارش می‌افزاید: بررسی‌های شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت نشان می‌دهد در سرنه مصرف گاز به‌ای هر مترمربع سطح گرم‌شونده بین مناطق مختلف تهران، منطقه آتشیهری بالاترین مقدار را ثبت کرده و بیشترین مصرف را داشته است و سایر مناطق مرفه تهران نیز در نیمه بالایی این لیست جای گرفته‌اند و حتی با تعدیل عامل مترز منازل نیز، سرنه مصرف در مناطق مرفه‌تر بیشتر از سایر مناطق است.

حتی اگر امکان تفکیک وضعیت دقیق درآمدی مشترکین گاز ممکن باشد، سیاست بهینه‌بند نظور بود که یارانه گاز تنها به مشترکین کم‌مصرف و در حدک پایین درآمدی اختصاص پیدا می‌کرد اما هم‌اکنون از آنجایی که قبوض گاز ارتباطی با کدهای ملی مشترکین ندارد و مسائلی وجود اجارنشین

درد به گونه‌ای که هر چه میانگین قیمت مسکن در یک منطقه بالاتر باشد، آن منطقه از سطح رفاهی چراینگونه نیست؟

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید: در سال‌های اخیر، شاهد قطعی گاز صنایع عمده و نیروگاه‌های کشور به‌منظور تأمین گاز خانگی در فصل سرد سال هستیم و به‌دلیل استفاده گسترده از گاز خانگی برای گرمایش منازل و ساختمان‌های تجاری در فصل سرد که به‌صورت میانگین تا ۵۰ درصد از کل گاز مصرفی کشور را به‌خود اختصاص می‌دهد، هر سال با افزایش مصرف قابل توجه گاز خانگی و تجاری مواجه هستیم

به‌طوری‌که برای جبران این افزایش زیاد در مصرف، ناچار به قطعی گاز صنایع عمده و نیروگاهی می‌شویم که این اتفاق خسارات زیادی را به اقتصاد کشور وارد می‌کند.

اتلاف گاز در طبقات بالا

این گزارش تعداد مشترکان گاز پر مصرف در کل کشور را ۷۲۵ هزار مشترک برآورد کرده که با بررسی وضع مصرف گاز در شهر تهران به‌عنوان پر جمعیت‌ترین شهر ایران می‌افزاید: بین شاخص رفاه نسبی و میزان مصرف گاز رابطه مشخصی وجود

ایران، چهاردهمین تولیدکننده گندم دنیا

آمارهای سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) نشان می‌دهد تولید غلات ایران در سال ۲۰۲۲ میلادی بارشد ۱۳٫۵ درصدی به ۲۰۰۳ میلیون تن رسیده و ایران در جایگاه چهاردهمین تولیدکننده بزرگ گندم جهان در این سال قرار گرفته است. این سازمان جهانی در جدیدترین گزارش خود موسوم به دورنمای محصولات و وضعیت غذایی از رشد ۲٫۴ میلیون تنی تولید غلات ایران در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال قبل خبر داده است.

تولید غلات ایران

۱۳٫۵ درصد تغییر

تولید گندم ایران

۲۵ درصد تغییر

ذخایر غلات ایران

۱۱ درصد تغییر

همیشه‌ری

مسکن

همشهری گزارش می‌دهد

شکاف تورم مسکن تهران از ۲۸ درصد گذشت

بررسی نمای مسکنی مناطق ۲۲گانه پایتخت در شهریورماه نشان می‌دهد اختلاف بیشترین و کمترین تورم ماهانه تجربه شده در بازار مسکن این مناطق به ۲۸٫۲ واحد در صدر رسیده که رقم بسیار عجیبی است.

به گزارش همشهری، اطلاعات بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن تهران در شهریور ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که در این ماه میانگین قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی معامله شده در پایتخت با ۱٫۱ درصد افزایش به ۴۳ میلیون و ۲۱۷ هزار تومان رسیده؛ اما بررسی جزئیات این تغییر میانگین حاکی از این است که در این ماه بازار مسکن مناطق ۲۲گانه تهران بسیار پرنوسان و نامتوازن بوده و دامنه تورم تجربه شده در این بازار از ۱۷٫۹ درصد تا منفی ۰٫۳ درصد در نوسان بوده است.

جهش‌های منطقه‌ای قیمت

گزارشی که ۲ روز پیش از سوی بانک مرکزی منتشر شد، حاکی از این بود که بازار مسکن تهران همچنان با رکود تومی مواجه است و در سایه افول تعداد معاملات، بازهم میانگین قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی با رشد ۱٫۱ درصدی مواجه شده و طبق فرمول بانک مرکزی به ۴۳ میلیون و ۲۱۷ هزار تومان رسیده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد میانگین رشد ۱٫۱ درصدی میانگین قیمت مسکن تهران در شهریورماه حاصل رشد قیمت در ۱۲ منطقه و کاهش قیمت در ۱۰ منطقه دیگر پایتخت است. طبق آمارها در شهریورماه قیمت مسکن در ۱۲ منطقه سبزپوش تهران از ۱۷٫۹ تا ۱۲٫۵ درصد رشد کرده و در مقابل میانگین قیمت در ۱۰ منطقه باقی مانده نزول ۰٫۲ درصد تا ۱۰٫۳ درصدی را تجربه کرده است.

طبق اطلاعات بانک مرکزی منطقه ۲۲ در این ماه رکورددار بیشترین افزایش قیمت مسکن تهران بوده و میانگین قیمت هر مترمربع زیربنای مسکونی معامله شده در این منطقه از ۳۸ میلیون تومان در مردادماه به ۴۳ میلیون تومان در شهریور افزایش یافته است.

در مقابل منطقه ۹ تهران رکورددار بیشترین کاهش قیمت بوده و میانگین قیمت مسکن آن از ۲۳٫۹ میلیون تومان در مردادماه به ۲۱٫۵ میلیون تومان در شهریورماه کاهش پیدا کرده است. ترکیب ناهمگون روند بازار مسکن تهران در شهریورماه نشان‌دهنده انتظارات بسیار متفاوت معامله‌گران و فعالان این بازار است و همین مسئله پیش‌بینی آینه بازار را سخت‌تر می‌کند.

رکود سراسری مسکن

باوجود تغییرات قابل ملاحظه در تورم مسکن در مناطق ۲۲گانه تهران و رسیدن شکاف تورمی این مناطق به ۲۸٫۲ واحد درصد، نکته قابل توجه این است که رکود معاملاتی در بازار مسکن اغلب این مناطق یخ‌نواخت بوده و به‌جز منطقه ۲۱، مابقی مناطق کاهش میانگین تعداد معاملات را تجربه کرده‌اند. طبق گزارش بانک مرکزی، در شهریورماه، تعداد معاملات مسکن تهران به‌طور میانگین ۲۲٫۹ درصد افت کرده و به هزار و ۳۳ معامله رسیده بود.

بررسی آمارهای معاملات با تفکیک مناطق ۲۲گانه نیز حاکی از این است که به‌جز منطقه ۲۱ که با رشد ۱۸٫۳ درصدی تعداد معاملات مواجه بوده و منطقه ۱۸ که کاهش تعداد معاملات آن از ۲۰٫۶ درصد فراتر نرفته، مابقی مناطق با کاهش ۱۲ تا ۲۵٫۲ درصدی تعداد معاملات مواجه شده‌اند. براساس آمارهای رسمی، در شهریورماه بیشترین کاهش تعداد معاملات در منطقه ۲۲ تهران تجربه شده که ۳۵٫۴ درصد از معاملات آن کاسته شده است. نکته جالب اینکه منطقه ۲۲ به‌عنوان رکورددار کاهش تعداد معاملات، در بحث افزایش قیمت نیز رکورددار بوده و جهش ۱۷٫۹ درصدی قیمت، خود را به بالاتر از میانگین قیمت شهر رسانده است.

البته با توجه به ناهمگونی کالای مسکن، همزمانی این دو رکورد می‌تواند ناشی از تغییر محسوس ترکیب معاملات در ۲ ماه مرداد و شهریور و تغییر وزن واحدهای نوساز و کلنگی در معاملات این دو ماه باشد؛ اما حتی این عوامل نمی‌تواند اهمیت پیشتازی منطقه ۲۲ به‌عنوان یک منطقه بسازنیفرزوشی و بلندمرتبه‌سازی با حواشی بسیار را کم کند.

تمایل بازار به خریدارزان

بررسی تجمیعی آمارهای بانک مرکزی از وضعیت قیمت و معاملات مسکن در مناطق ۲۲گانه تهران نشان می‌دهد در حالی تغییر میانگین قیمت مسکن ۱٫۱ درصد اعلام شده که فاصله معناداری میان میزان رشد قیمت در مناطق دارای رشد و با میزان کاهش قیمت در مناطق نزولی وجود دارد. به‌عبارت‌دیگر، از ظاهر آمارها چنین برمی‌آید که رشد میانگین قیمت مسکن باید بیش از ۱٫۱ درصد باشد اما بررسی معاملات مناطق دارای کاهش قیمت حاکی از این است که در سبب مناطق دارای افت قیمت، مناطق دارای خانه‌های بزرگ مترمز و گران‌قیمت بیشتری وجود دارد در حالی که در مقابل، در سبب مناطق دارای افزایش قیمت، بیشتر مناطق دارای خانه‌های کوچک‌تر و قیمت مناسب‌تر قرار گرفته‌اند.

به گزارش همشهری، جهش متوالی قیمت مسکن در ۴ سال اخیر و رشد حدود ۱۰ برابری میانگین قیمت مسکن از سال ۱۳۹۶ تاکنون، عملاً به حذف تقاضای سرمایه‌گذاری با مصرفی اقسار متوسط رو به پایین از بازار منجر شده و در این شرایط، تقاضای باقیمانده در بازار نیز بیشتر توان خرید مسکن در مناطق ارزان قیمت پایتخت را دارند. براساس آمارها، میانگین قیمت یک آپارتمان ۷۵ متری در تهران به ۳ میلیارد و ۲۴۱ میلیون و ۹۲۱ میلیون تومان رسیده است؛ در ارزان‌ترین منطقه شهر یعنی مناطق یک و ۹ که با حدود ۴ میلیارد و ۹۲۱ میلیون تومان می‌رسد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در تهران قیمت یک آپارتمان ۷۵ متری در ۵ منطقه کمتر از میانگین قیمت شهر است و به همین واسطه، بخش عمده معاملات مسکن تهران در محدوده زیر قیمت میانگین انجام می‌شود و به پایین ماندن میانگین قیمت باوجود شکاف تورمی چشمگیر کمک می‌کند.